

राज्याच्या सर्व जिल्ह्यातील कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन
यंत्रणा तथा आत्मा संस्थेकरिता आहरण व
संवितरण विषयक कार्यव्यवस्था

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : राविका १७०८/प्र.क्र.१९/३-अ

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३०.

दिनांक: २२ जानेवारी, २००८.

वाचा:- शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग क्रमांक

१) No. NATP- 1900/CR-139/17-A Dt. 21Jan 2002

२) कृविका १७०४/सीआर ६८/३-अ, दिनांक २९ मार्च, २००५

३) राकृतं १७०४/प्र.क्र.११/३-अ, दिनांक १ जुलै, २००५

४) कृविका १७०४/प्र.क्र.६८/३-अ, दिनांक २ डिसेंबर, २००५

५) आकृवि १२०७/प्र.क्र.४४२/१५-अ, दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००७.

६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्रमांक जा.क्र. प्रशिक्षण/एक्सरिफार्म/१३५४/विप्र७/२००७
दिनांक १९ डिसेंबर, २००७.

प्रस्तावना

राष्ट्रीय विकास परिषदेने ११ व्या पंचवार्षिक योजनेच्या कालावधीत कृषि क्षेत्राच्या ४ टक्के विकास दर प्रति वर्षी साध्य करण्याचे उद्दिष्ट निश्चित केले आहे. राज्यातील शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढीकरिता तसेच उत्पादन आणि उत्पादकता वाढीच्या उद्देशाने कृषि विस्तार विभाग, कृषि विद्यापीठे व कृषिशी संलग्न विभाग, शासकीय यंत्रणा, खाजगी यंत्रणा, सेवाभावी संस्था यांचा कृतिशील सहभाग घेऊन कृषि विस्तार कार्य करण्यासाठी राज्यात सर्व जिल्ह्यांत **कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा तथा आत्मा (Agriculture Technology Management Agency)** ही संस्था सर्व राज्यामध्ये संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापित करण्यात आली असून त्या संस्थेमार्फत कृषि विस्तार कार्य प्रभावीपणे राबविण्यात येत आहे. आत्मा संस्थेचे कार्य अधिक वेगाने आणि प्रभावीपणे होणे शासनास अपेक्षित आहे. शेतकऱ्याला शाश्वत उत्पन्न व उत्पादन मिळण्यासाठी विविध केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनांचा निधी आत्मा संस्थेच्या माध्यमातून वितरित करण्यात येत आहे. या सर्व योजना व कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीसाठी प्रचलित पद्धतीनुसार संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना आहरण व संवितरण विषयक अधिकार देण्यात आले आहेत.

२. जिल्हाधिकारी यांना जिल्ह्यातील अनेकविध समित्यांचे अध्यक्षपद भूषविणे अपरिहार्य असते. त्याचप्रमाणे त्यांचेकडे जिल्हाप्रमुख या नात्याने असलेल्या जबाबदाऱ्या आणि त्यांचा व्याप आत्मा संस्थेकडे निरनिराळ्या योजनांच्या अंमलबजावणीचे काम नव्याने सोपविण्यात येत आहे, ही वस्तुस्थिती विचारात घेता आत्मा संस्थेच्या नियामक मंडळाने एकदा मंजूरी दिलेल्या कार्यक्रमांकरिता केवळ औपचारिकता म्हणून आहरण व संवितरण जबाबदारीतून जिल्हाधिकारी यांना मुक्त करणे गरजेचे झाले आहे. हे विचारात घेऊन निधीचे वितरण गरजेनुसार प्राथम्याने होण्यासाठी या प्रचलित पद्धतीमध्ये अंशतः फेरबदल करण्याचे अनिवार्य असल्याने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

प्रस्तावनेत नमूद केल्यानुसार कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा तथा **आत्मा (Agriculture Technology Management Agency)** संस्थेचे कार्य अधिक गतीमान करण्यासाठी तसेच कृषि विभागाच्या अधिनस्त येणाऱ्या योजनांची अंमलबजावणी प्रभावीपणे होण्यासाठी त्याचप्रमाणे निधीचे वितरण गरजेनुसार प्राथम्याने होण्यासाठी या प्रचलित पद्धतीमध्ये अंशतः बदल करून या शासन निर्णयान्वये आत्मा संस्थेकडे जमा असलेल्या निधीचे आहरण व संवितरणविषयक अधिकार संबंधित जिल्ह्याचे **आत्मा** संस्थेचे प्रकल्प संचालक तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना प्रदान करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. **आत्मा** योजनेकरिता विहित पद्धती अनुसरून बँक खाते यापूर्वीच सुरु करण्यात आले असून त्यामध्ये निधी देखिल जमा झालेला आहे. वरील शासन मान्यतेनुसार बँक खाते सुरळीतपणे व विशेष बदल न करता सुरु राहण्यासाठी त्यांच्या बँक खात्याचा मूळचा नंबर न बदलता जिल्हाधिकारी यांचे नांव त्यामधून वगळण्यात यावे. त्यानंतर **कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा तथा आत्मा (Agriculture Technology Management Agency)** संस्थेचे प्रकल्प संचालक तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, आणि त्या जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील कृषि उपसंचालक तथा प्रकल्प उपसंचालक **आत्मा** यांचे नावे बँकेचे सदर संयुक्त खाते चालू ठेवण्यात यावे आणि त्यानुसार आवश्यक दुरुस्ती करण्यात यावी. संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी तथा प्रकल्प संचालक **आत्मा** यांनी त्यांच्या जिल्ह्यातील **आत्मा** संस्थेचे आहरण व संवितरण विषयक प्राधिकार त्यांच्या कार्यालयातील कृषि उपसंचालक तथा प्रकल्प उपसंचालक **आत्मा** यांना प्रदान (delegate) करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३. शासन निर्णय दि. २१ जानेवारी, २००२ अन्वये अध्यक्ष **आत्मा** यांना प्राधिकृत केलेले वित्तीय अधिकार **प्रकल्प संचालक (आत्मा)** यांना तसेच प्रकल्प संचालक **(आत्मा)** यांना प्राधिकृत केलेले वित्तीय अधिकार **प्रकल्प उपसंचालक (आत्मा)** यांना प्रदान करण्यास तसेच सदर वित्तीय अधिकारांचा वापर राज्य कृषि विस्तार सुधारणांकरिता विस्तार कार्यक्रमांना सहाय्य या योजनेंतर्गत **आत्मा** संस्थेस उपलब्ध तरतूदीतून करावयाच्या खर्चाकरिता करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

४. जर एखाद्या राज्य अथवा केंद्र पुरस्कृत योजनेचा /प्रयोजनाचा निधी आत्मा संस्थेकडे जमा झाल्यावर विवक्षित आदेशानुसार त्या निधीचे वितरण व खर्च करावयाचे शासन आदेश दिले असल्यास अथवा यापुढे दिले गेल्यास त्या व्यवस्थेनुसार निधीचे वितरण करणे **आत्मा** संस्थेला बंधनकारक राहील आणि स्वाभाविकच वरील परिच्छेदात अंशतः केलेले फेरबदल त्या व्यवस्थेस लागू राहणार नाहीत.

५. वरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या व्यवस्थेमुळे संदर्भाधीन शासन निर्णयात नमूद केलेल्या **आत्मा** योजनेच्या कार्यात, उद्दिष्टात व नियमावलीमध्ये अन्यथः कोणतेही फेरबदल होणार नाहीत. संदर्भाधीन दि.२९ मार्च, २००५ व १ जून, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये नमूद केलेल्या तपशीलवार मार्गदर्शक सूचना तसेच राज्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशानुसार आणि विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार आत्मा संस्थेचे कार्य सुरु राहील. सदर शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने आवश्यक मार्गदर्शक सूचना **संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) तथा नोडल अधिकारी (आत्मा)** यांनी निर्गमित कराव्यात.

६. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००८०१२२१४३५३०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना. बा. पाटील)

प्रधान सचिव (कृषि)

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

कुलगुरु, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
कुलगुरु, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला,
कुलगुरु, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर,
कुलगुरु, डॉ.बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी,
सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
प्रधान सचिव (मृद व जलसंधारण), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव, आदिवासी विकास विभाग,
सचिव, सामाजिक न्याय विभाग,
सचिव, पाटबंधारे विभाग,
सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
सचिव (सहकार), सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त,
कृषी आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (५ जादा प्रतीसह)
आयुक्त, सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्ह्याचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
सर्व जिल्हा सहनिबंधक, सहकारी संस्था,
संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतीसह),
सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी तथा प्रकल्प संचालक (आत्मा),
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व उपसंचालक, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे कार्यालय,
संचालक (पणन), सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, मृद व जलसंधारण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, रेशीम उद्योग पुणे मुंबई रस्ता, शासकीय दूध डेअरीसमोर, पुणे ४११ ००३

संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, कोल्हापूर, अमरावती,
औरंगाबाद, नाशिक, खोपोली, च-होली,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), मुंबई
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), नागपूर,
सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व विधान मंडळ सदस्य, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय,
ग्रंथपाल, विधिमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व सहसचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव,
मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगीसचिव,
निवड नस्ती, (कार्यासन ३-अ)

